

Så ska Sveriges fjärdeklassare utmanas att läsa mer

Allt fler rapporter visar att barn och ungas läslust går nedåt och jämfört med andra länder i OECD ligger Sverige i botten. Den 1 juni öppnar anmälan till initiativet Den stora läsutmaningen som uppmanar Sveriges mellanstadie lärare och elever att öka läskondisen och därmed läsglädjen under årets hösttermin. Målet är att engagera minst lika många som i fjol när närmare 30 000 barn läste en halv miljon böcker, en ökning av läsningen med över 70 procent.

Jämfört med andra länder i OECD ligger Sverige i den absoluta botten när det gäller ungas lust att läsa*. Barn och unga lägger också allt mindre tid på att läsa böcker och tidningar, samtidigt som många unga själva anser att de borde läsa mer**.

För att vända utvecklingen kraftsamlar nu initiativet Den stora läsutmaningen 2022 och uppmanar alla Sveriges fjärdeklassare att anmäla sig. I år är Ylva Hällen tävlingsledare och författarna Jenny Jägerfeld, Johan Anderblad och Johan Rundberg bidrar med stöd och engagemang. Att det just är årskurs 4 som valts ut beror på att utredningar visar att barns läsintresse sjunker dramatiskt i tioårsåldern** och att det är en avgörande ålder för att skapa framtida läsvanor och därmed även lärande och kunskapsintag. För att hitta läsglädje krävs lästräning, barnen behöver få upp sin läskondis.

– Läslust är en avgörande faktor för utveckling av ordförråd och läsförståelse, som i sin tur är avgörande för skolframgång. Barns läslust har bestående effekter på deras utveckling upp i vuxen ålder, säger Mats Myrberg, professor i specialpedagogik vid Stockholms universitet och medlem i Den stora läsutmaningens Advisory Board.

Den stora läsutmaningen

Den stora läsutmaningen är ett gemensamt initiativ från Adlibris, Bonnier Carlsen, Natur & Kultur och Rabén & Sjögren med målet att skapa ökad läskondis och bidra till att läsning blir en vardagsvana. Att få in läsningen i vardagen bidrar till barns språkutveckling och lärande, både på kort och lång sikt. Tävligen arrangeras för Sveriges fjärdeklassare där klasserna utmanar varandra att läsa extra mycket under en termin. Klasserna uppmanas till läsning genom roliga inspel, aktiviteter och möten med några av Sveriges mest populära författare. Belöningen är, förutom att få möjlighet att utveckla sin läsning, chansen att vinna en skolresa till Astrid Lindgrens värld och andra fina priser. Under första tävlingsåret 2021 ledde initiativet till att Sveriges fjärdeklassare läste nära en halv miljon böcker och lärare uppskattade att de deltagande klasserna ökade sin läsning med över 70 procent jämfört med en vanlig termin.

– Jag tror nyckelordet är lust! Fel bok kan få vem som helst att tappa sugen, rätt bok kan förändra ens liv. Med Den stora läsutmaningen vill vi locka fram den lusten. Ju mer barn läser desto större chans att de plötsligt får den där läsoplevelsen som stannar kvar hela livet, säger Ylva Hällen, tävlingsledare för Den stora läsutmaningen 2022 och populär programledare, låtskrivare, författare och illustratör.

[Anmäl er här](#)

Sista datum för anmälan är den 15/9. Tävligen pågår 15/9 – 1/12. Prisutdelning sker i mitten av januari 2023. Klassresan sker i maj eller juni 2023.

För information och pressbilder, kontakta:

<https://denstoralasutmaningen.se/om/pressinformation>

* Ett läsvänligt land. Lärarstiftelsen, 2021.

Rapporten bygger på Pisa-undersökningens läslustindex för 15-åringar. År 2009 uppgav 39,4 procent av 15-åringarna att de bara läser om de måste, 2018 låg siffran istället på 56,9 procent. Dessa 17,5 procentenheter gör att Sverige hamnar näst längst ned på listan över de 37 OECD-länderna när det gäller läsutvecklingen.

** Unga & medier 2021. Medierådet, 2021.

Bland åldersgruppen 9–12 läste 31% dagligen år 2012 och 36% ansåg sig läsa för lite, det vill säga en skillnad på fem procentenheter. År 2020 har de dagliga läsarna minskat till 21% medan de som anser sig läsa för lite ökat till 47%, vilket innebär en skillnad på 26 procentenheter.